

## สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ .....	ก
Abstract .....	ก
กิตติกรรมประกาศ .....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญแผนภาพ.....	ฉ
สารบัญตาราง .....	ญ
สารบัญภาพภาคผนวก .....	ฎ
<b>บทที่ 1 บทนำ .....</b>	<b>1</b>
ภูมิหลัง .....	1
คำถามการวิจัย .....	6
วัตถุประสงค์การวิจัย .....	7
ขอบเขตการวิจัย .....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ .....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ .....	9
<b>บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....</b>	<b>10</b>
การจัดการศึกษาและการบริหารงานในโรงเรียนพระปริยัติธรรม	
แผนกสามัญศึกษา.....	10
กฎหมายและนโยบายรัฐที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม	
แผนกสามัญศึกษา .....	14
กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษารอบสอง (2552-2561) .....	20
องค์ความรู้เกี่ยวกับนโยบาย .....	28
ความเป็นมา สภาพปัจจุบันและปัญหาอุปสรรคของโรงเรียนพระปริยัติธรรม	
แผนกสามัญศึกษา .....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	71

## สารบัญ (ต่อ)

หัวเรื่อง	หน้า
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	77
ขั้นตอนในการวิจัย.....	77
<b>บทที่ 3</b> วิธีดำเนินการวิจัย .....	<b>78</b>
<b>ขั้นตอนที่ 1</b> ศึกษาบริบท โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม .....	80
<b>ขั้นตอนที่ 2</b> การพัฒนาร่างข้อเสนอเงินโยบาย ยุทธศาสตร์ และตัวบ่งชี้ การพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม จากผลการศึกษาระดับต้นที่ 1 โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Operation Seminar ) .....	85
<b>ขั้นตอนที่ 3</b> การตรวจสอบร่างข้อเสนอเงินโยบายการพัฒนาโรงเรียน พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดมหาสารคาม โดยการประชุม คณะสงฆ์จังหวัดมหาสารคามเพื่อรับร่างข้อเสนอ .....	87
<b>บทที่ 4</b> ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	<b>89</b>
<b>ขั้นตอนที่ 1</b> ศึกษาบริบท โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม .....	89
<b>ขั้นตอนที่ 2</b> การพัฒนาร่างข้อเสนอเงินโยบาย ยุทธศาสตร์ และตัวบ่งชี้ การพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคามจากผลการศึกษาระดับต้นที่ 1 โดยการประชุมเชิง ปฏิบัติการ (Operation Seminar ) .....	104
<b>ขั้นตอนที่ 3</b> การตรวจสอบร่างข้อเสนอเงินโยบายการพัฒนาโรงเรียน พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดมหาสารคาม โดยการประชุม คณะสงฆ์จังหวัดมหาสารคามเพื่อรับร่างข้อเสนอ.....	117

## สารบัญ (ต่อ)

หัวเรื่อง	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ .....	130
สรุปการวิจัย .....	130
อภิปรายผล .....	133
ข้อเสนอแนะ .....	136
บรรณานุกรม .....	140
ภาคผนวก .....	150
ภาคผนวก ก ราชนามผู้เชี่ยวชาญ .....	151
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	153
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ .....	158
ภาคผนวก ง พื้นที่วิจัย .....	165
ภาคผนวก จ การประชุมคณะสงฆ์จังหวัดมหาสารคามเพื่อรับร่างข้อเสนอ เชิงนโยบาย.....	176
ภาคผนวก ฉ การจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการและสัมภาษณ์ .....	182
ประวัติผู้วิจัย .....	191

## สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1	ภาพแสดงความสัมพันธ์ของกลยุทธ์และนโยบาย ..... 38
2	ภาพความเป็นมาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม..... 46
3	ภาพโครงสร้างสำนักงานพระพุทธศาสนา ..... 48
4	ภาพโครงสร้างการบริหารงานการศึกษาแผนกธรรม ..... 55
5	ภาพโครงสร้างการบริหารงานสำหรับนักเรียน ..... 58
6	ภาพหลักสูตรนักเรียน ..... 64
7	โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียน โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3..... 67
8	โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียน โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3..... 68
9	ภาพแผนที่ตั้งจังหวัดมหาสารคาม ..... 70
10	กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 77
11	ขั้นตอนในการวิจัย..... 77
12	วิธีการดำเนินการวิจัย..... 79

## สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงการเปรียบเทียบองค์ประกอบของนโยบายตามแนวคิดของแอนเดอร์สัน กับลินเนบีวล์และชาร์คแคนกี .....	36
2	จำนวนนักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนปริยัติธรรมจังหวัดมหาสารคาม .....	69
3	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกสัดส่วนตามโรงเรียน.....	82
4	จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และสิ่งคุกคาม เพื่อการพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ด้านคุณภาพผู้เรียน	94
5	จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และสิ่งคุกคาม เพื่อการพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ด้านคุณภาพครู....	95
6	จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และสิ่งคุกคาม เพื่อการพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ด้านคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งการเรียนรู้.....	96
7	จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และสิ่งคุกคาม เพื่อการพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ด้านการบริหารจัดการ.....	97
8	ผลการสัมภาษณ์ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน เกี่ยวกับการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา.....	99
9	ผลการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาโรงเรียนต้นแบบจำนวน 3 แห่ง.....	101
10	การสังเคราะห์ข้อค้นพบที่สำคัญจากการศึกษาการอภิปรายกลุ่ม การศึกษาบริบทและการสัมภาษณ์ทรงคุณวุฒิ เพื่อพัฒนาเป็นร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย.....	102

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11	105
ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ ตัวบ่งชี้ และมาตรการสู่การปฏิบัติ การพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ด้านคุณภาพคนไทยยุคใหม่ (การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับพระภิกษุ สามเณร).....	
12	108
ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ ตัวบ่งชี้ และมาตรการสู่การปฏิบัติ การพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ด้านการพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ (การพัฒนาคุณภาพบุคลากรและกระบวนการจัดการเรียนรู้).....	
13	111
ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ ตัวบ่งชี้ และมาตรการสู่การปฏิบัติ การพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ .....	
14	114
ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ ตัวบ่งชี้ และมาตรการสู่การปฏิบัติ การพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัด มหาสารคาม ด้านการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ .....	
15	118
ข้อเสนอเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ ตัวบ่งชี้ และมาตรการสู่การปฏิบัติ การพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ด้านคุณภาพคนไทยยุคใหม่ (การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับพระภิกษุ สามเณร).....	
16	121
ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ ตัวบ่งชี้ และมาตรการสู่การปฏิบัติ การพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ด้านการพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ (การพัฒนาคุณภาพบุคลากรและ กระบวนการจัดการเรียนรู้) .....	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17	ข้อเสนอเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ คัวบ่งชี้ และมาตรการสู่การปฏิบัติ การพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัด มหาสารคามด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ..... 124
18	ข้อเสนอเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ คัวบ่งชี้ และมาตรการสู่การปฏิบัติ การพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ด้านการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ ..... 127



## สารบัญภาพภาคผนวก

ภาพผนวกที่		หน้า
1	ปรึกษาหารือก่อนการประชุมสัมมนา ข้อเสนอเชิงปฏิบัติการ.....	183
2	การประชุมสัมมนา ข้อเสนอเชิงปฏิบัติการที่ห้องประชุม พระราชสารธรรมมุนี .....	183
3	ประชุมสัมมนา ข้อเสนอเชิงปฏิบัติการที่ห้องประชุม พระราชสารธรรมมุนี.....	184
4	ประชุมสัมมนา ข้อเสนอเชิงปฏิบัติการที่ห้องประชุม พระราชสารธรรมมุนี.....	184
5	ประชุมสัมมนา ข้อเสนอเชิงปฏิบัติการที่ห้องประชุม พระราชสารธรรมมุนี.....	185
6	ประชุมสัมมนา ข้อเสนอเชิงปฏิบัติการที่ห้องประชุม พระราชสารธรรมมุนี.....	185
7	สัมมนาเชิงปฏิบัติการ นำโดย อาจารย์ ดร.ศักดิ์พงษ์ หอมหวล พร้อมคณะ.....	186
8	สัมมนาเชิงปฏิบัติการ นำโดย อาจารย์ ดร.ศักดิ์พงษ์ หอมหวล พร้อมคณะ.....	186
9	สัมภาษณ์ท่านพระอาจารย์ไพศาลวิสาโร ที่สำนักสงฆ์สุคโต อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ.....	187
10	สัมภาษณ์ท่านพระอาจารย์ไพศาลวิสาโร ที่สำนักสงฆ์สุคโต อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ.....	187
11	สัมภาษณ์ท่าน ว.วชิรเมธี พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี .....	188
12	สัมภาษณ์ท่าน ว.วชิรเมธี พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี .....	188
13	สัมภาษณ์ ท่านสุทธินันท์ ปรัชญพุทธิ .....	189
14	บรรยากาศช่วงพักในการสัมภาษณ์ ท่านสุทธินันท์ ปรัชญพุทธิ .....	189
15	ประชุมคณะสงฆ์จังหวัดมหาสารคาม .....	190
16	ประชุมคณะสงฆ์จังหวัดมหาสารคาม .....	190